

Aardkunde

Geologie

Geomorfologie

Bodemkunde

Hydrologie

Bodemkunde

De bovenste laag van de aardkorst

Bodemkunde

■ KENNIS VAN DE GRONDSOORTEN EN DE BODEMPROCESSEN

■ We spreken van een bodem als er zich in de plaatselijk aanwezige grondsoorten fysische, chemische en biotische rijpingsprocessen hebben afgespeeld.

■ Grondsoorten: zand, klei, veen, leem/löss

■ Bodemprocessen:

- - uitspoeling-inspoeling (podzolering)
- - een eerdlaag opbrengen
- - veenvorming

De vijf hoofdtypen bodems

De vijf orden uit het systeem van bodemclassificatie (De Bakker & Schelling 1966)

Veengronden

Podzolgronden

Brikgronden

Eerdgronden

Vaaggronden

Veengrond: tussen 0 - 80 cm voor meer dan 50% uit organisch materiaal bestaand

■ Eerdveen: met veraarde bovenlaag

■ Rauwveen: zonder veraarde bovenlaag

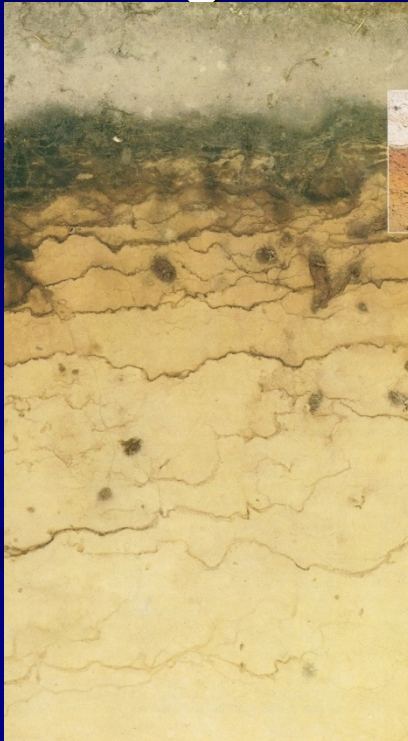

Podzolgrond: inspoelings- of B-laag met humus en/of ijzer

■ Haarpodzol: sterk uitgespoelde bodem

■ Veldpodzol: geen B-laag door hoge grondwaterstand

Eerdgrond: eerdlaag (donkere rulle grond)

■ **Enkeerd:** plaggenbemesting door boeren

■ **Beekeerd:** natte bosbodems in beekdalen

Vaaggrond: geen bodemrijping opgetreden

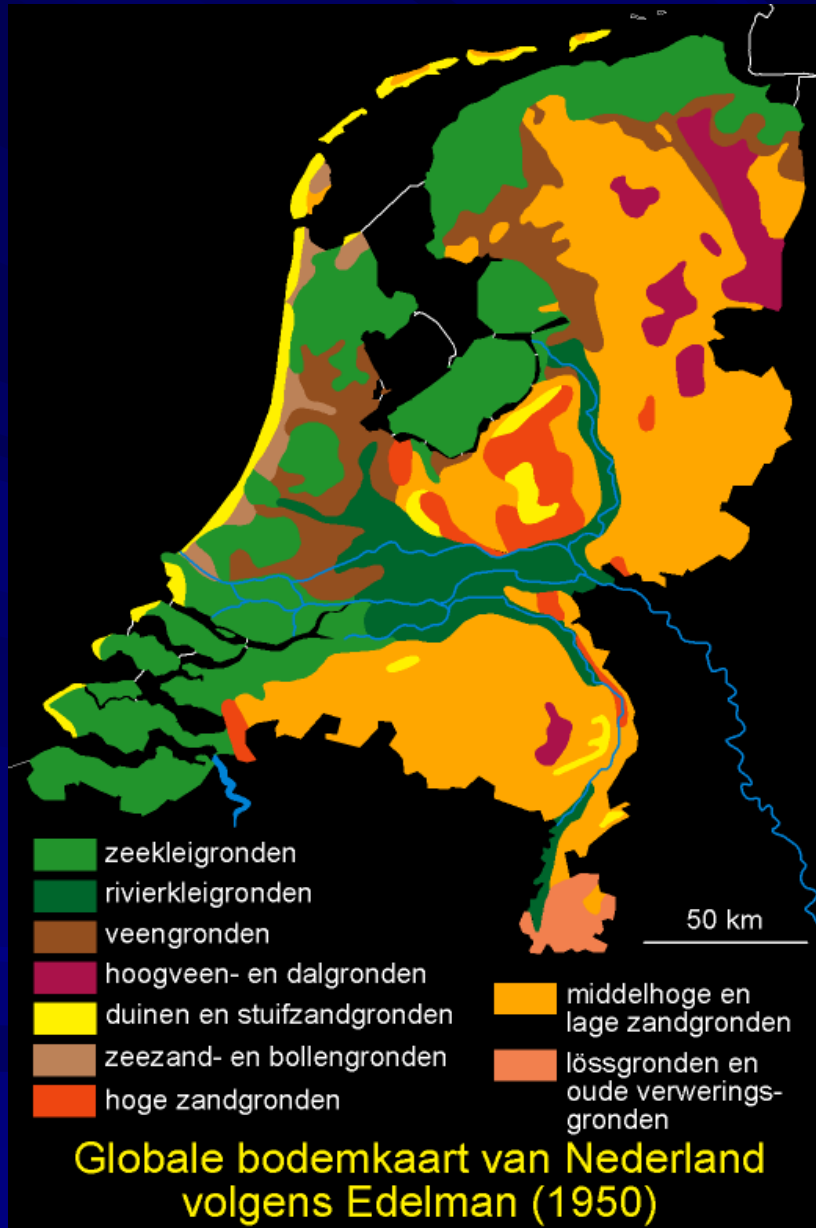
■ Poldervaaggrond: zee kleipolders

■ Duinvaaggrond: zandverstuivingen

De eerste bodemkaart 1950

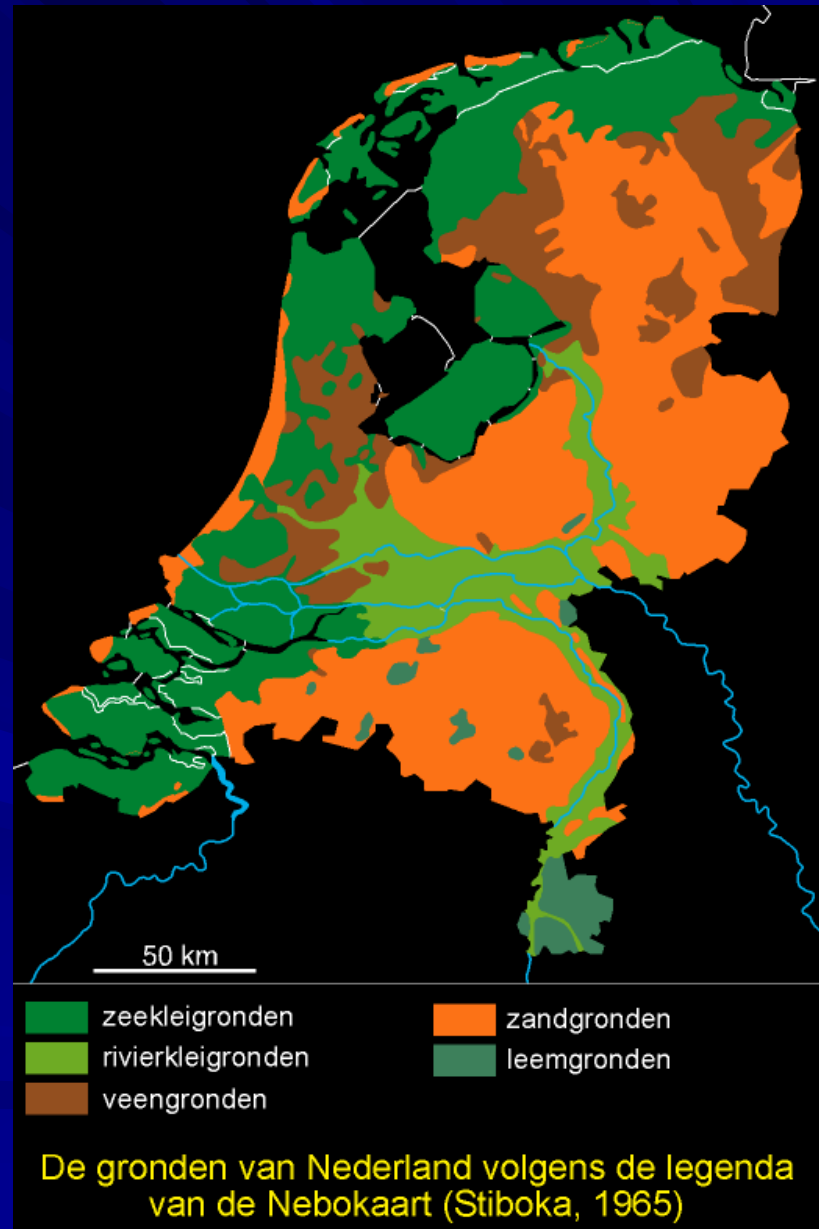

Bodemkaart van STIBOKA

Schaal 1:200.000

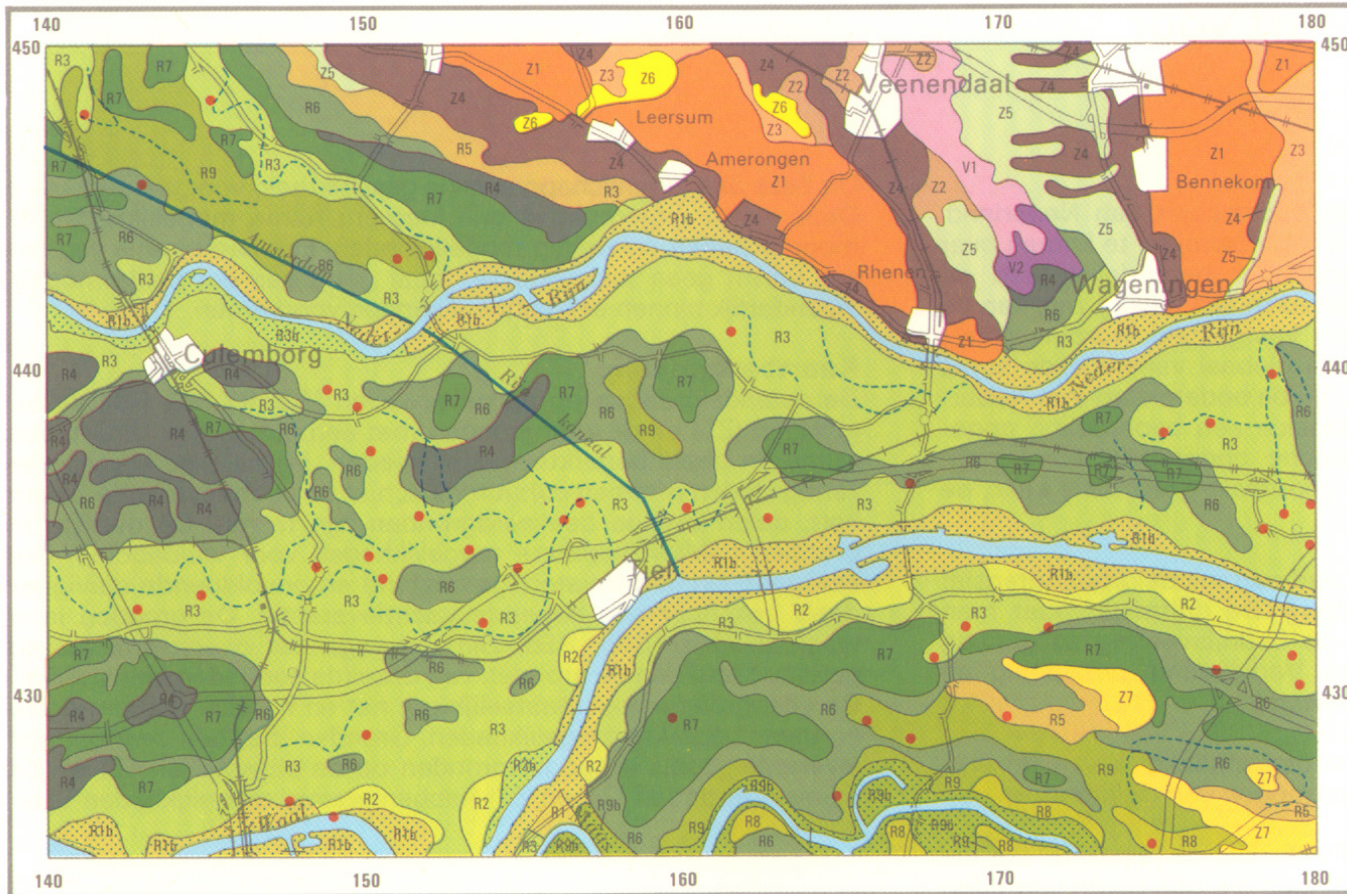
Per Provincie

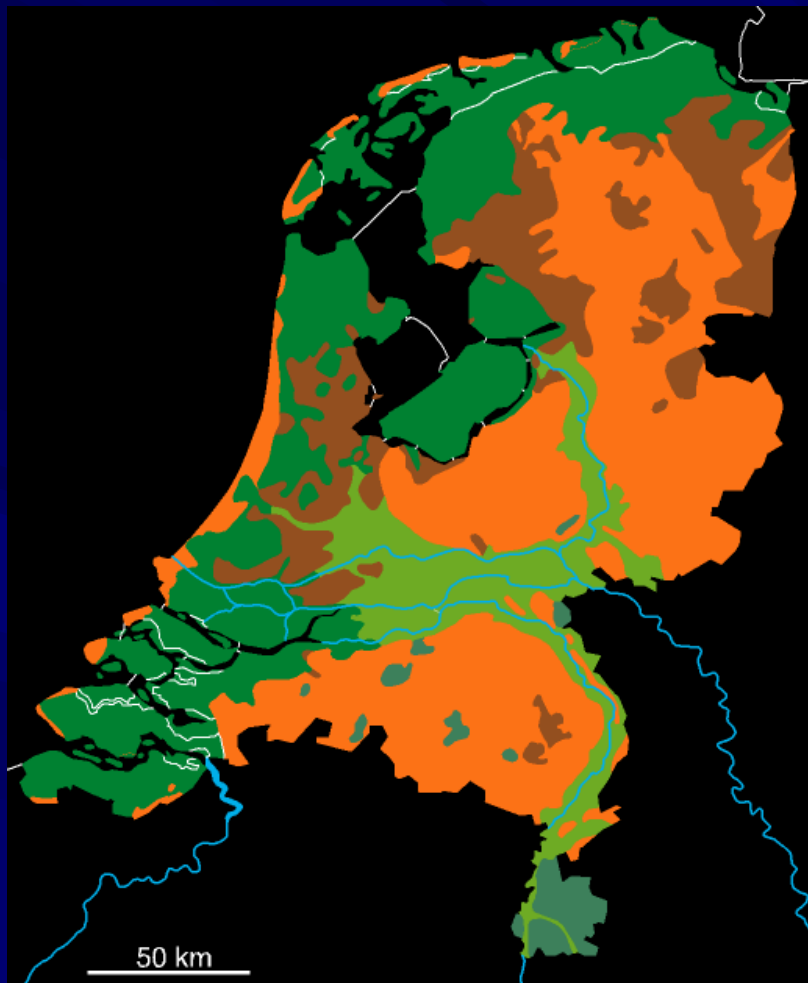
Uitgegeven in 1965

Bodemkaart 1 : 200.000

BODEMKAART

zeekleigronden	zandgronden
rivierkleigronden	leemgronden
veengronden	

De gronden van Nederland volgens de legenda van de Nebokaart (Stiboka, 1965)

veengronden	veengronden en podzolgronden
podzolgronden	brikgronden en andere gronden (o.a. podzolgronden)
brikgronden	podzolgronden en eerdgronden
eerdgronden	
vaaggronden	

Gegeneraliseerde bodemkaart naar De Bakker en Schelling, 1966

Bodemkaart 1 : 50.000

5 km

veengronden

- V6, koopveengronden; zand binnen 120 cm
- V8, vlieerveengronden, broekveen
- V12, waardveengronden, zand binnen 120 cm
- V14, moerige zandgronden, tussenlaag van broekveen

zandgronden (kalkloos)

- Z5, holtpodzolgronden; fijn zand
- Z6, holtpodzolgronden; grof zand
- Z7, veldpodzolgronden; fijn zand; grondwater ondiep
- Z8, veldpodzolgronden; fijn zand; grondw. matig en vrij diep
- Z11, laarpodzolgronden; fijn zand
- Z12, haarpodzolgronden; fijn zand
- Z13, haarpodzolgronden; grof zand
- Z16, zwarte enkeerdgronden; fijn zand
- Z18, enkeerd- en laarpodzolgronden; fijn zand
- Z19, enkeerd- en laarpodzolgronden; grof zand
- Z20, beekerdgronden; fijn zand
- Z26, vlakvaaggronden met zavel- of kleidek
- Z21, gooreerdgronden; fijn zand
- Z27, duinvaaggronden; fijn zand
- Z28, duinvaaggronden; grof zand

jonge rivierkleigronden, kalkrijk, plaatselijk kalkloos

- R1, poldervaaggronden; zand binnen 120 cm
- R2, ooivaaggronden; lichte zavel
- R3, ooivaaggronden; zware zavel en klei
- R5, drechtvaaggronden; zavel en klei
- R6, poldervaaggronden; zand binnen 120 cm
- R7, poldervaaggronden; zware tussenlaag
- R8, poldervaaggronden; zware klei
- R9, ooivaaggronden; lichte zavel
- R10, ooivaaggronden; zware zavel en klei

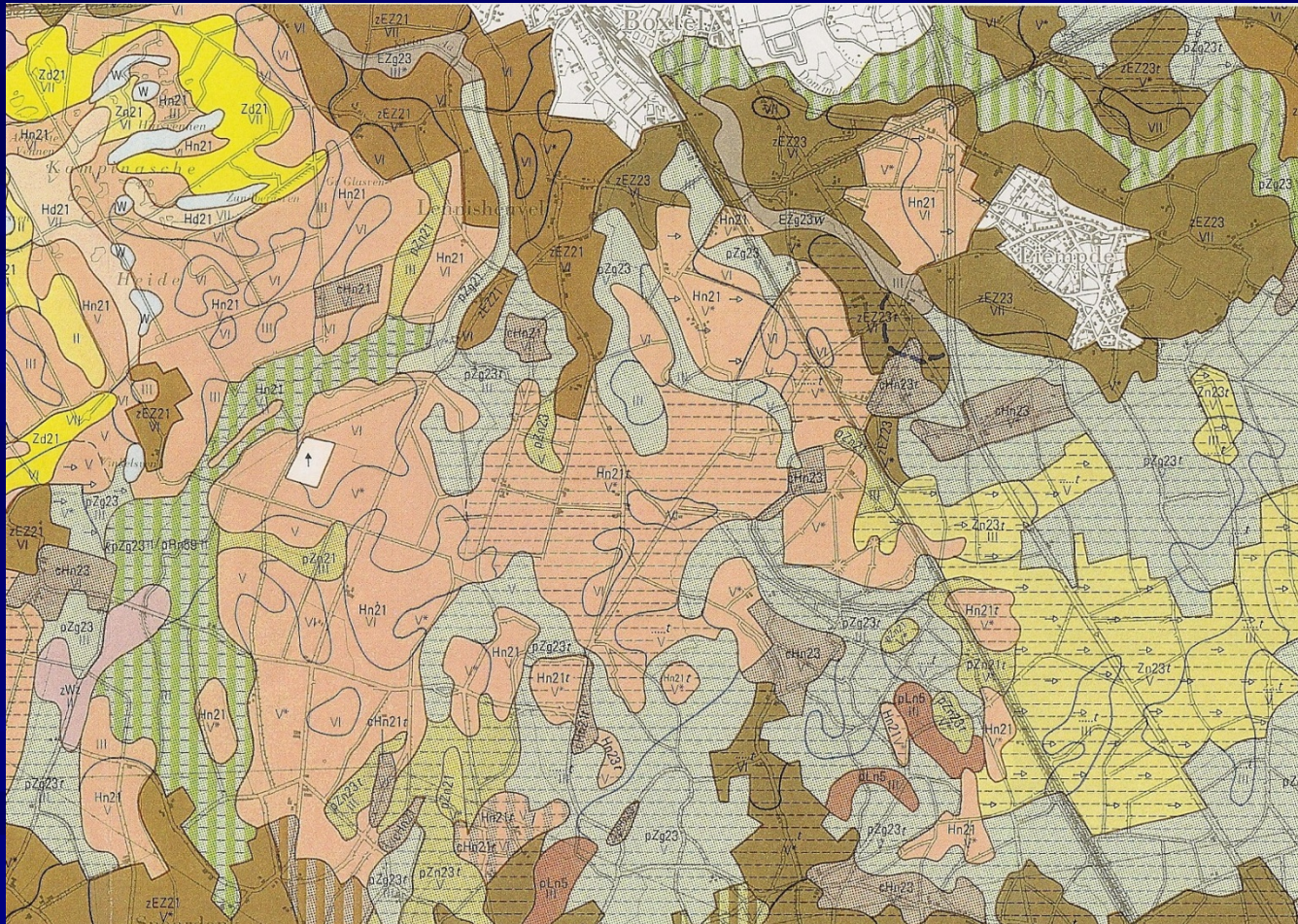
associaties

- A4, stuifzand met veel uitgestoven laagten
- A8, gebroken gronden
- A9, overslaggronden

toevoegingen

- b, buitendijks gelegen (uiterwaarden)
- zandkopje met cultuurdek
- ↓ afgegraven
- geul
- stuwwal
- niet gekarteerd: bebouwde kom enz.

Bodemkaart

Stiboka Kaart

Grondsoorten met relatie tot hun ontstaansperiode

Pleistoceen: in de ijstijdenperioden

Holoceen: na de laatste ijstijd (nu)

